

MAGYAR NÉP

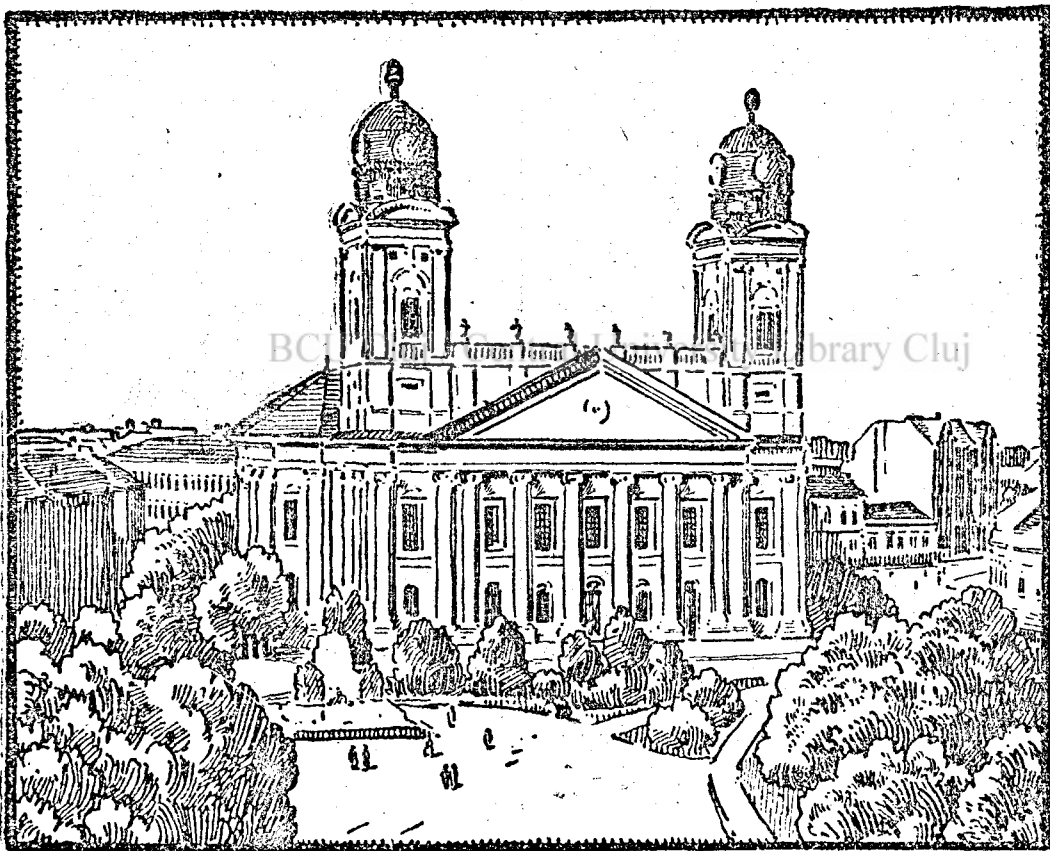
KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150.— L. félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Nyári megbolydulás.

A debreceni nagytemplom

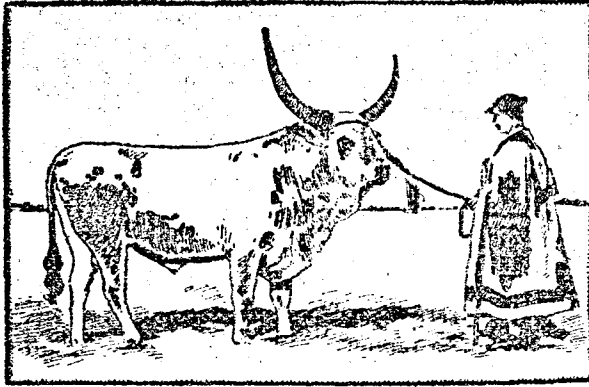
A nyár a földhöz köti a falusi embert. Azt is haza hívja, aki őszi-re vagy téli-re valami kereset reményében elhagyta az ősi rögöt. Nagy hatalma van a falunak, fiaitól megköveteli minden évnek verejtékadóját, amely a nyári napnak érlelő hevében ömlik legbősebben.

A városi ember pedig ilyenkor, nyár évében, mozdul ki legszámosabban otthonából.

Megkezdődnek az utazások, fürdőzések, kirándulások. A falusi ember ezeknek láttára, szokott a maga sorsa ellen kifakadni: lám milyen jó dolga van az úri népnek, milyen könnyen, vidáman tölti a legszorgosabb dologidőt!

De nem minden ország falusi népében kelt irigységet az urak nyári szórakozása, jövése-menése, fürdőzése, mulatozása. Vannak

Cenzurat.

Bike a Hortobágy pusztán

országok, amelyek jórészt a városi népnek ebből a nyári megbolydulásából élnek.

Idegenforgalomnak nevezik ezt az újabb keresetforrást. Olaszország, Svájc, Ausztria, — hogy csak a főbbeket említsük — költségvetésüknek nagyobb felét abból a jövedelemből fedezik, amit idegenek látogatása az idegenforgalom vasuti, postai bevétele, élelmi és ipari cikkek után járó fogyasztási adója hajt az államnak. De az egyes embereknek is olyan keresete származik az idegenforgalomból, amit semmi más úton nem lehetne előteremteni.

Nem esuda tehát, ha minden ország arra törekszik, hogy idegenforgalmát növelje. Mi is sokszor irtunk annak szükségéről, hogy Erdélynek s kivált a Székelyföldnek természeti szépségeit, népéletének érdekességeit milyen könnyű és milyen áldásos dolog volna a kirándulók esodálkozásának tárgyává tenni. Ebben a tekintetben példát vehetnénk Magyarország egyes vidékeitől, amelyek mostanság nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy az idegenek látogatását minél nagyobbra növeljék. Eddig az angolnak, németnek, franciának,

Hortobágyi gulyás.

vagy amerikaiának, aki Magyarországra utba ejtette kirándulásai során, jórészt kellett elégednie Budapest híres szépségeinek látásával. Legfőlebb még a Balatont mutatták meg neki vagy elkalauzolták Miskolc nyekére, a pompás palóc viselet meglepetésére.

Az utóbbi időben új meg új vidékek szervezkednek és jelentkeznek, hogy az idegenforgalom hasznából részesüljenek. Az Alföld külső tekintetben annyira egyforma, hogy nem látszott alkalmasnak az idegenek érdeklődésére. Mostanság kiderült, hogy a vidék járó idegeneket, különösen a hegyes vidék lakóit mindennél jobban érdekli az alföldi puszták élete. Ma már ezeknek is éppen megvan a hasznos idegenforgalma, mint Budapestnek, vagy a hegyvidéken fekvő Egernek, a páratlan borral áldott Tokajnak, vagy hullámzó Balatonnak.

Ma már az alföldi városok versenyeznek egymással abban a tekintetben, hogy melyik tud érdekesebb benyomásokat, maradandó emlékeket nyújtani látogatóinak.

Jelenleg például Debrecen városa igyekszik magára terelni az érdeklődők figyelmét. Most folyik ugyanis az ugynevezett *Debrecen Hétféle*, ami azt jelenti, hogy egy héten át Debrecennek minden természeti szépségét, népéleti érdekességét, történeti nevezetességét látogatók elé igyekeznek tárni. A lapjelentés szerint ez teljes mértékben sikerült is, mert az olcsó, ugynevezett filléres vonatok a látogatók és költségek tizezreit ontják a nagy alföldi városba.

Csak nemrégiben mondotta Maniu ez küldöttségnek, amely szilágy megyei utbanában fölkereste, hogy ő tisztelettel tekint Debrecen kéttornyú temploma felé, mert azelőtte a magyar művelődés magas színvonalát jelképezi. Kétségtelen, hogy Debrecen a művelődés iránt érdeklődő látogatóit is ki tud elégíteni. Gazdag, páratlan érdekességű múzeuma van, fürdője, iskolái, egyeteme, orvosi klinikái büszkeségére válhatnak bármely nemzetnek és még sem ezek a dolgok, amik a látogatók túlyomó részét odavonzzák. Ezek más helyeken is meg lehet találni.

De ott vannak népélet érdekességei, Hortobágyi esikósok s egyéb pásztoremberek szokásai. A ruházat és életmód különleges formái. A gazdálkodás, őszállattenyésztés érdekességei, az ételek, italok sajátosságai. E

ket aztán seholsem lehet máshol föltalálni, ezekért Debrecenbe kell a világ minden sarkából ellátogatni.

Akkor, amikor örülünk a debreceni polgárság életrealitásának, amely abból is hasznot tud huzni, amit egy nemzedékkel ez előtt mint az elmaradottság jeleit, ki akartak irtani, szeretnők az erdélyi magyarság figyelmét is fölhívni arra, hogy tanulmányozza szülőföldje emlékeit, lakóhelyének érdekességeit; életének színes szép vonásait igyekezzék azokat megőrizni, és minél szélesebb körben ismertetni. Eljön az idő, amikor az idegenforgalom figyelve ezek iránt is fölébred, amikor tehát a nyári megbolydulás hasznából mi is részesülni fogunk.

Védelmet a magyar postásnak!

A vasutasok s más közalkalmazottak, közüzemi munkások után most a postamestereket szemelték ki áldozatul. Most a magyar postamesterek kapták meg a felmondó levelet, hogy hat hónap leteltével valamennyinek el kell hagynia állását. A kormány nem törődik azzal, mi lesz velük, néhány száz erdélyi kisebbségi, főként magyar család miből fog megélni, ha ilyen ridegen elveszik tőlük a kenyeret. Néhány száz család megélhetésének az elpusztítása azt jelenti, hogy több mint ezer lélek marad kenyér nélkül. A kormánynak csak arra van éppen gondja, hogy ezt a kenyeret kivége a kisebbségi családoknak a kezéből és másoknak adja oda. Szemmel látható tervszerűséggel hajtják végre azt a szándékot, amely minden közhatalból, minden közüzemből s minden olyan vállalatból, amely állami, vagy nem állami, de román tökének az érdekelttségébe tartozik, ellárolítja a kisebbségi munkaerőt. Ha ezt a tervet keresztülvitték, akkor ezrével döntötték ki az életképes családokat sorainkból, a felnőtt és felnöveendő ifju nemzedékünk javarészének számára nincsen többé elhelyezkedés az erdélyi földön. Ennek a szerencsétlenségnek a bankzuditásával gondolják és akarják az életüket rendre, de mégis elég gyorsan, kirángatni lábunk alól.

Ebbe a tervszerűségbe tartozik bele, hogy a retentő csapást most a vidéki postamesterekre mérték rá. Azokra a lelkiismeretesen, önállóan dolgozó falusi és kisvárosi postásokra, akik a magyar lakosság helyiségekben

mostanáig megtarthatták a postai szolgálat vezetését. Ha nem lennének odaadóan, becsületesen és kipróbált szakértelemmel dolgozó emberek, akkor már régen eltávolították volna, mert tizenöt év alatt figyelték, hogy a legkisebb hibát ha elkövetik, félreállíthassák. Aki megmaradhatott, annak biztosan nem volt hibája. A postamesterek, a kis postahivatalok főnökei nem tisztviselők, hanem az állammal, illetőleg a postával kötött szerződésük alapján látják el a szolgálatot. Ők tartják, fizetik az alkalmazottakat, gondoskodnak a szállításról, adják vagy bérelik a hivatali helyiségeket. Övék a delizsanc, ahol még jár, a kocsis a bakon, s még a trombita is. Ha néhány száz postamestert eltávolítanak, akkor ez azt jelenti, hogy velük együtt elvesziti az alkalmazottaknak még egész serege is a szerény keresetét, munka alkalmát. S ezeknek nincsen nyugdíjuk, nincsen kitől követelni. A postamesteri nyugdíjintézet ott maradt Magyarországon, ami járulékot abba befizettek az impériumváltás előtt, az állam azt sem számolta el. Kiszámíthatatlan, hogy hány emberre milyen nyomor vár, ha a felmondások elleni tiltakozásnak nem lenne semmi eredménye.

Nincsenek tekintettel arra, hogy az ország fontos állami érdeke: a népnek, a lakosságnak jó postai szolgálat álljon rendelkezésére. Ha ez nincsen, a vidéki lakosnak megszakad a zavartalan összeköttetése a világgal és megbénul a gazdasági élet vérkeringéséhez szükséges forgalmi menet. A posta nem ajándék és nem kegy a nép számára, az állam részéről. Inkább üzlete az államnak, mert ingyen még egy tenyérnyi levelezőlapot sem továbbít. A postai szolgálat a lakosságé és ennek az érdekeit kell szolgálnia. A lakosság nemcsak elvárhatja, hanem megkövetelheti, hogy a neki legjobban megfelelő kezekben legyen a szolgálat. Kisebbségellenes politikából az elfogultság dolgozik itt a lakosság ellen. A gyulafehérvári határozatokban, amelyekben a csatlakozás feltételeit és ígéreteit kimondták, belefoglalták, hogy itt minden kisebbségi népnek a saját kebeléből való tisztviselők végzik az igazgatás közhatalait. Tizenöt esztendő múltával még a lakosság postamestereinek is felmondanak. Ha mást nem nézünk, a Székelyföld egy tömegben lakó magyar lakosságától nem lehet elvenni azt a jogot, hogy saját kebeléből való emberek álljanak közérdekeinek a szolgálatában. S hogy a földjükön megtalálhassák a megélhetést a fiait

és családjai. Ismeretlen, a lakosság nyelvét nem tudó emberekkel benépesíteni akarják azt a földet, hogy mind kevesebb és kevesebb legyen a kenyér az odaválók számára s megzavarják ezzel az igazgatásnak, a közszolgáltatnak a rendes, mindenkire egyformán hasznos menetét.

Ma az egyik foglalkozási rétegre kerül a sor, holnap a másikra. Nagy pusztulásnak a folyamata akar ez lenni. Bármelyik foglalko-

zási rétegen van a sor, a még dolgozó magyar elem kiirtása ellen az egész magyarságnak kell egyöntetűen felemelnie a messzire felhangzó tiltakozás szavát. A magyar postamesterek elhívása a magyar lakosságra zudít veszedelmet. Sorsuk a magyar fájdalom sorsa. Nem hagyhatjuk, hogy elpusztítsák őket.

Zágoni István.

Külföld

Háboru árnyéka. Ez a szörnyű árnyék megint kezdi beborítani Európa földjét s az a szakadás idézte elő, ami a Népszövetség leszerelési tanácskozásán következett be. Franciaország mindenekelőtt teljes biztonságát kívánja, s mindaddig nem hajlandó további tárgyalásra, amíg ezt biztosítva nem látja. A kisanfant s a balkáni szövetség mindenben támogatja Franciaországot és mellette áll Oroszország is, amely ilyen módon kíván előkészülni Japánnal szemben nem kerülhető leszámolására. Ugy véli ugyanis, hogy, ha a francia érdekesoporthoz csatlakozik, ez minden európai támadástól meg fogja védeni, amikor Japánnal háborúba keveredik. Franciaország szigorú állásfoglalásának az az oka, hogy Németország, a békeszerződés korlátainak áthágásával, komolyan fegyverkezik, sőt angol újságírók állítólagos helyszíni megfigyelése szerint Hannover környékén, hatalmas erődöktől leplezve, nagy hadirepülőgéptábor is szervezett. Ezért Franciaország nem hisz a német békenyilatkozatoknak s mindaddig nem hajlandó a lefegyverzésről tárgyalni, sőt rohamosan emeli fegyverkezését s keleti határán újabb óriási erődítményeket emel — amíg biztonságáról nemzetközi biztosítékot

nem nyer, elsősorban Angolország szövetségét. Angolország azonban ilyen értelmű szerződést nem hajlandó kötni, minden erejével közvetít és arra törekszik, hogy a béke megőrzésére elsőrendű fontosságú leszerelési kérdést jó végre hozza s ebben támogatják az összes semleges államok és Olaszország, sőt Lengyelország is.

Hogy a teljes szakítást elkerülje, Henderson, a tanácskozás angol elnöke azt javasolta, hogy az elnök nyertes utasítást a leszerelés kérdésének egy bizottság útján való továbbtárgyalására és arra, hogy Németországot reábirja a Népszövetségbe való visszalépésre. Barthou francia külügyminiszter szenvedélyesen támadta Hendersont ezért a javaslatáért s megváltotta azzal is, hogy nem tárgyalagos. Henderson ezt a vádat erélyesen visszautasította s arra hivatkozott, hogy tárgyalogosságát az bizonyítja legjobban, hogy nemesak Franciaország, hanem az egész világ biztonságát tartja szem előtt működésében, végül kijelentette, hogy ő mint millió és millió fiatalember életének védője ül helyén. de ha a bizottság úgy találja, hogy működése nem megfelelő, ő hajlandó lemondani.

A Henderson felszólalása nagyon mély hatást gyakorolt a bizottságra s valószínű, hogy lemondására nem kerül sor. De az is látszik a felszólalásból,

hogy milyen komoly veszedelmek fenyegetik a békét.

Mit kíván Japán? Az angol-amerikai-japán haditengerészeti megegyezés lejárfélben van. Japán csak úgy hajlandó a szerződést megújítani, ha két szerződő társával egyenlő erejű hadiflottát engedélyeznek neki. Az eddigi arány 3—3—2 volt a három állam között, Japán tehát kért. Nem valószínű, hogy az angol-szász hatalmak a kérés elfogadják s akkor a megállapodás lejártával Japán — szabadon fog fegyverkezni.

Orosz csapatok Mandzsuriában. A kisebb határsértések után most egy orosz csapat átlépte az orosz-mandzsui határt s megszállott egy határszéli mandzsui várost. Ha ez a hír valónak bizonyul, nagyon komoly következményei lehetnek Japán részéről.

Közvetlen tárgyalás Magyarország és Szerbia között. A szerb határsértések kérdésében a két ország közvetlen tárgyalásos fogja keresni a megoldást, azonban a Népszövetség keretében Magyarország kész volt a közvetlen tárgyalásra, mert politikai célja nem volt panaszával bár azt kénytelen volt beadni a Népszövetséghez, mert Szerbia a közvetlen megkeresésekre nem válaszolt. A beadott panasz tehát arra jó volt, hogy az elintézésére lehetőséget adjon.

Szerezzünk új előfizetőket!

Megegyeztek a Saar-kérdésben. Legalább annyi javulás van a francia-német viszonyban, hogy a Saar-kérdés elintézésére nézve megegyeztek. A népszavazás 1935. január 13-án lesz, semleges nemzetközi bizottság vezetésével s a népszavazás befejezte után két évig még nemzetközi rendőrség fogja fenntartani a rendet s így megakadályoz minden visszaélést vagy megtorlást, bárhol is induljon az.

Dolluss Budapesten. Az osztrák kancellár váratlanul Budapestre érkezett, állítólag csupán gazdasági tárgyalásra. De lehet, hogy azért, hogy egy időre szabaduljon a bombázástól.

Belpolitikai hírek

Mit kell tudni a közigazgatási választásokról? A küszöbön álló közigazgatási választásokkal kapcsolatban minden magyar ember figyelmébe ajánljuk a következő sorokat. A vegyes lakosságú helységekből az együttműködés zavartalansága hozza meg a nyugalmat s azt a lehetőséget, hogy az egész polgárság, az egész lakosság javát szolgálja. Ha mód és alkalom adódik megfelelő feltételek mellett a szavazást elkerülő meggyezésre, ezt az alkalmat a józan kisebbségi észjárás igyekszik megragadni, de csak úgy, ha komoly jogigényeinkből nem kell semmit feladni. A megegyezés csak a közös érdekek összeegyeztetése alapján lehetséges, de nem a feladás és megalkuvás módján. A magyar lakosságú helységeknél pedig most kellene megmutatniuk, milyen méltó, teljes nyugalommal tudják felhozni az általános közérdekekkel való egyeztetéssel kialakítható

megegyezést. Ne legyünk másoknak gunytárgyai a civakodással, a személyi kérdéseknek a kiélezésével. Hanem azt lássa a világ, hogy művelt nép vagyunk.

A megyei választások már nem pusztán helyi jelentőségűek. Ez a felsőbb közigazgatási testület, magasabb és messzire kiható néperdekek igazgatását tartja a kezében. Ezeknek a megyei választásoknak a sorsát a magyar nép egyetlen egységes szervezete, a népközösségnek a kifejezője, a Magyar Párt, amely a maga illetékes szervei által jelöli ki a magatartás helyes irányát. Bizonyos az, hogy értékes és értékesíthető eredményt csak az összetartással lehet elérni. A megyei választások ügyében tehát egyedül döntő a Magyar Párt vezetősége. A vezetőség teszi mérlegelés tárgyává, hogy önálló listával indul neki a választásoknak vagy pedig valamely párttal választási egyezséget köt? A helyi tagozatok vezetői idejében fogják értesíteni a magyar lakosságot arról, hogy milyen magatartást tanúsítson a választások alkalmával?

Emelik a hadügyminisztérium költségvetését. A költségvetés összeállításával kapcsolatban minisztertanácson foglalkoztak a hadügyminisztérium költségvetési összegének felemelésével. A minisztertanács utasítása alapján a hadügyminisztérium költségvetését ezermillió lejjel felemelik. Ezt az összeget a hadsereg felszerelésére fogják fordítani.

Elhívték a szatmári Magyar Párt alelnökét. Az Országos Magyar Párt szatmári tagozatának alelnökét, Figus Albertet három hónapi fogságra és 5 ezer lej pénzbüntetésre ítélték. Figus büne az volt, hogy cikket

írt a csehszlovákiai népszámlálásról. Cikkében együttérzését fejezte ki a csehszlovákiai magyarokkal, akiket elűtöttek attól a joguktól, hogy magukat magyar nemzetiségűeknek vallják. Figus ügyét felelősség folytán a nagyváradi tábla tárgyalta. A tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Előléptetik az elégedetlen tiszteket. Ismeretes, hogy a májusi tiszti előléptetések nagy elégedetlenséget keltettek a tisztek körében.

A kormány, hogy megnyugtassa az elégedetlenkedőket, Károly király hazatérésének napján, június 8-án újabb előléptetéseket terjesztett aláírás végett a király elé.

Gárda Maniu védelmére. A Maniu-párt kolozsvári ujságjában, a Románia Nouă-ban felhívás jelent meg személyi gárda szervezésére. Egy fiatal, Maniu párti politikus felszólítja a nemzeti parasztpárti ifjúságot, hogy gyűljenek össze fontos megbeszélésre, mert Maniu személyes biztonságának őrzésére gárdát kell alakítani.

Tovább folynak a pénzügyi tárgyalások. A külföldi hitelezőkkel folytatott pénzügyi tárgyalások Párisban a kormányválság hírei miatt megakadtak. Tekintettel arra, hogy a kormány helyzete megszilárdult, a tárgyalásokat tovább fogják folytatni. Remény van arra, hogy Románia előnyösen tud egyezni külföldi hitelezőivel.

Átszervezték a minisztériumokat. A kormányválság utóhatásaképpen sor került a kormány átszervezésére. Uica hadügyminiszter lemondott, állását egyelőre nem töltötték be,

hanem ideiglenesen Tatarescu miniszterelnök fogja a hadügy-minisztérium ügyeit vezetni. Az alminiszterek közül négyen mondták le. Az alminiszterek lemondása takarékosági okokkal áll összefüggésben.

Lupu pártja beolvadt a nemzeti parasztpártba. Az okiráságbeli nemzeti parasztpárt hosszabb idő óta tárgyalást folytat Lupu pártjával, a közös együttműködés megteremtése érdekében. A tárgyalásokat végül is siker koronázta. A nemzeti parasztpárt Câmpulungban tartott kongresszusán Mihalaiche bejelentette, hogy megegyeztek Lupu pártjával és a nemzeti parasztpárt új alapokon fog ezután tevékenykedni.

Miniszterjárás Csernovicban. Tatarescu miniszterelnök és a kormány tagjai a prefektusok bevonásával Csernovicban értekezletet tartottak. Az értekezleten a kolozsári értekezlethez hasonlóan, időszerű politikai és gazdasági kérdéseket tárgyaltak meg.

Vádat emeltek egy katolikus pap ellen. Lőrincz József dr. gyergyóditrói plebánost azzal vádolták meg, hogy a választások alkalmával államellenes izgatást követett el. Dr. Lőrincz ügyét most tárgyalta a csikszeredai törvényszék. Az ügyben azonban nem hoztak ítéletet, hanem újabb tanu kihallgatásokat rendeltek el.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek, gyakori fejfájásban szenvedők, tüdő és mellbetegok, gyomor és bélbajban szenvedők, kérjenek ismeretű füzetet a fenti betegségekről. Teljesen díjtalanul küldi: *dr. gutori Földes Béla gyógyszerlátra és vegyészeti laboratoriuma, Arad, Str. Eminescu 21.*

HÍREK

Megjötték a Medárdus-napi esők. Erdély időjárására nagyon jellemzőek a juniusi esők. A juniusi esős időszak rendszeren junius első harmadában Medárdus napja tájékán szokott kezdődni. Az esős időszak a gazdák nagy örömeire idén is bekövetkezett. Remélni lehet, hogy a szárazság által okozott nagy károkat az esők enyhíteni fogják.

1932. évi adókat is lehet adóbonnal fizetni. Híre kelt, hogy az 1932. évi adótartozásokat nem lehet adóbonokkal fizetni. A pénzügyminiszter ezeket a híreket erélyesen megcáfolta, egyben pedig közölte, hogy az 1932. évről elmaradt adó tartozásokat is lehet fele részben adóbonokkal fizetni.

Nem intézódött el a brassói unitárius templom dolga. Közöltük lapunkban, hogy a hatóságok betiltották a brassói unitárius templom építkezéseit. Lapedatu miniszter nyilatkozata alapján méltán lehetett remélni, hogy a sérelmes ügyet az unitáriusokra nézve kedvező módon fogják megoldani. A reménység azonban sajnos nem teljesedett be. Most más helyet akarnak adni a brassói unitáriusoknak, hogy azon építsék fel templomukat. A szomorú ügy így hát tovább fog bonyolódni.

Újból nyolcosztályos lesz a középiskola. A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy szeptember 1-től kezdve a középiskolákban vezessék be a nyolcosztályos rendszert. Most tesznek érettségit tehát utoljára a növendékek hét osztály elvégzése után. Az idej, hatodik osztályosok két osztályt kell még, hogy végezzenek.

Engedély nélkül lehet a naton élő baromfit szállítani. Élő baromfit személyvonatokon eddig csak külön engedéllyel lehetett szállítani. A vasut igazgatóságának intézkedése alapján ezután az élő baromfi szállításánál külön engedélyre nincs szükség. A szállítási díjat azonban meg kell fizetni a vasuti pénztárnál. Ez a személyi juttatás ötödörösére rug.

Háromezer lej egy autóért. A rossz gazdasági viszonyok jellemző eset történt Csikszeredán. A csikszeredai berautósnak a rossz kereseti viszonyok miatt nem fizették rendszeren adójukat. A csikszeredai pénzügyigazgatóság ezért több térautó tulajdonos ellen árverést vezetett be. Az első ilyen árverést most tartották meg. Ezzel teljesen jökorban levő, alig használt autóműlért az árverésen 3 ezer lej adtak. Az autót a végrehajtó átadta a vevőnek.

Fokozzák az aranybányák termelését. A Nemzeti Bank 110 millió lejt utalt ki az ipari és kereskedelmi minisztériumnak. A kiutalt összeget az erdélyi aranybányák termésének fokozására fogják felhasználni.

Folyik a vizsgálat Dumitrescu esendőrőparancsnok ellen. Közöltük lapuakban, hogy Dumitrescu tábornok, a esendőrősfőparancsnoka igazságtalanságon óriási vagyont szerzett. A vizsgálatot most folytatják Dumitrescu ellen. Kiderült, hogy Dumitrescu például a 40 millió lej értékű építő anyagot, amelyet a esendőrőkaraszárnyák javításra kellett volna, hogy felhasználjon, saját birtokára szállította és ott használta fel a raktározta el. Kiderült az is, hogy Dumitrescu tábornok számlákat állított ki 24 ezer pár esizma és mennyiségű egyenruha javítására.

10 millió lej értékben. Ezeket a javításokat azonban még sem végezték el és a pénz legnagyobb részét Dumitrescu tábornok vágta zsebre. Az óriási méretű botrány helyszíni kiértesítései alkalmával Dumitrescu tábornok alkalmazottai a megjelent újságírókat revolver-lövésekkel ijesztgették.

Háznak szaladt egy autó. A plébáni országoton egy autó fékje elromlott. Az autó egy utmenti házhoz szaladt. A szerencsétlenség pillanatában három kis gyermek játszadozott a ház előtt. A gép két gyermeket agyonlőtt, egy gyermeket pedig súlyosan megsebesített.

A marosvásárhelyi tábla megsemmisítette Török plebános bírátlását! Török Ferenc volt somafalvai, jelenleg nagyenyvei esperes-plebánost államellenes tevékenység címén öt évi börtönrre és tíz évi hivatal vesztésre ítélte a csikszeredai törvényszék. Török Ferenc ügyét most tárgyalta a marosvásárhelyi ítélőbíróság. Dr. Gyárfás Elemér székelyvédőbeszéde után az ítélőbíróság elrendelte, hogy a csikszeredai törvényszék tárgyalja le az ügyet egyszer Török Ferenc ellen.

A retorikában előállított énekek. Egy olasz filozófus, aki évek óta sora óta tanulmányozza az emberi hangszálak működését, természetét, különleges tulajdonságokkal és kurákkal megpróbált meggyógyítani, hosszabbítani és megőrizni az emberi hangszálakat. Ha kísérleteinek befejezése után, akkor ugyyszólván retorikát tudunk majd világhírű művésztájakat előállítani, akiknek természetesen konstruált hangszálakból még Carusot is felülmúlhatnának és ehhez hasonló örökösök egész sorát hozza mind a világban Tolnai Világ.

PATKÁNYOK ELPUSZTÍTÁSÁRA

Egerek, mezei egerek által okozott károk megszüntetésére;

Gyártja Egger & Co. Részvénytársaság Vegyészeti Gyár Cluj-Kolozsvár

THALLIN-pasztát

THALLIN-buzát

HASZNÁLJUNK.

Halálos szerencsétlenség történt Krasznabélteken. A krasznabélteki homokbányából kavicsot hordták a községi ut javításához. Egy hirtelenül kerekedett zápor elől a kavicsbordó emberek a bányafala alá húzódtak. Hatalmas villámlás és dörgés után a bánya beomlott és négy embert eltemetett. A szerencsétlenül járt emberek közül kettő azonnal meghalt.

Romániában járt a volt spanyol trónörökös. A volt spanyol király fia Bourbon Alfonz herceg Romániába érkezett tanulmányútra. A volt spanyol trónörökös Miklós herceg kísérte tanulmányútján.

Marhalevél hamisító társaságot lepleztek le Kolozsváron. Nyerges Simon, györgyfalvi illetőségű városi pénzkezelő egy év óta foglalkozik hamis marhalevelek kiállításával. A vágóhídon felfedezték a hamis cédulákat és vizsgálatot indítottak az ügyben. Nyergesnek a marhalevél hamisításában társai is voltak. A bűnös hamisítók letartóztatották.

Veszeltség járvány Esztországhban. Esztországhban Oroszország felől veszeltség járvány terjedt el. A járvány a kutyák és a macskák között lépett fel. A veszelt állatok marásának sok ember és állat esett áldozatul. A hatóságok erélyes intézkedésekkel akarják megfékezni a járvány terjedését. Hét-czernél több kutyát és macskát írfottak ki.

A „Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Leesett egy gyermek a maros-szentgyörgyi palabányába. A maros-szentgyörgyi téglagyár palabányájában súlyos gyermek-szerencsétlenség történt. Kádár Jakab 13 éves kis fiú a gyár melletti réten játszadozott és a közelben levő mintegy 20 méter magas palabánya meredek partjáról leesett. A kisfiút súlyos sérülésével kórházba szállították.

Megfulladt egy gyermek a sütőházban. Köllő János gyergyószentmiklósi gazda két éves Dénes nevű fiát a sütőházban hagyta. A kemencében épen kenyeret sütöttek. A tűzhelyről leesett széndarabtól keletkezett füstben a gyermek megfulladt. Mire szülői észrevették volna a szerencsétlenséget, már menthetetlen volt. A vizsgálatot megindították a vigyázatlan szülők ellen.

Amerikában nagyon szeszélyesre fordult az időjárás. Az Északamerikai Egyesült Államokban szokatlanul szeszélyes időjárás van. Egyes vidékeken óriási hőség és szárazság pusztít. A szárazság miatt sok helyen erdőtüzek keletkeztek. Egyes helyeken óriási viharok vannak, sok helyen havazott. A babonás indián nép éjjel-nappal veri a harci dobokat, hogy ezzel kényszerítse pogány istencit az időjárás megváltoztatására. A nagy hőség miatt az Egyesült Államok területén 144 ember halt meg hőségű követelekedésben. A szárazság miatt elpusztult szarvasmarhák, sertések és juhok száma 6 millióra rug

Bő áldás. Az Északamerikai Ontario állam egyik városában Mordbayben Olivia Bionne aszszony öt egészséges leány gyermeket szült. Az ötös ikrek mind egészségesek és anyjuk már másnap munkába állott.

Letartóztattak egy magyar újságíró. Olajos Domokos a Magyar Ujság felelős szerkesztője, egyik Kolozsvár városi tanácsülésén a magyar nyelv védelmében közbeszólt a tanácskozás alkalmával. A közbeszólás után általános zavar keletkezett. Olajos Domokost eljárásáért három hónapi büntetésre ítélték. Olajos Domokos büntetésének megkezdésére az igazságügyi miniszter hat hónapi haladékot adott, hogy közben újból le lehessen ügyét tárgyalni. A magyar újságíró most váratlanul letartóztatták és büntetésének kitöltése végett a kolozsvári ügyészség fogházába kísérték.

Árokba fordult egy gyümölcsszállító autó. Szabó Lajos kolozsvári autótulajdonos cseresznyét szállított Magyardecseről Kolozsvárra. Zsuk mellett az autó, szerkezeti hiba következtében az árokba fordult. A teherautó három utasa súlyosan megsebesült.

Földrengés Görögországban. Görögországban nagy földrengés pusztított. A földrengés a legnagyobb kárt Pyrgos község környékén okozott. Ezen a vidéken a házak összeomlottak és a lakók a szabadban táboroznak.

A gépopera. Stotowsky amerikai karmester egy feltaláló mérnökkel együtt különös operaelőadás tervein dolgozik. Az operaelőadáson az énekesek helyett éneklő gépemberek lépnek fel és a zenészeket is ilyen gépemberek pótolják. A világ legfurcsább látványossága lesz ez a gépopera. Színházi érdekességek ezazait közli minden héten a *Délibáb*.

Leszállított árakon!

Gazdasági Könyvek.

Bernátsky: A Gyümölcskertészet elemei 236 oldal	38 Lei
Bittera: Szerves (istálló-, zöld-, komposzt-) trágyák 82 oldal	17 Lei
Bittera: Műtrágyák és műtrágyázás 196 oldal	29 Lei
Éltető: Sajt- és vajgyártás 120 oldal	62 Lei
Krenedits: Baromfitenyésztés 251 oldal	62 Lei

Az előre beküldött összeg ellenében azonnal portómentesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 1 szám.

Példátlanul alacsony a Duna vizállása. A nagy szárazság következtében a Duna vize nagyon megapadt. A Duna vizállása olyan alacsony, hogy a mélyebb járatu dunai hajókat kivonták a forgalomból. Magyarországon Visegrád mellett egy dunai hajó zátonyra futott. A Duna vize 52 éve nem volt ilyen sekély.

Borzalmas robbanást okozott a villám. Egy északamerikai olaj társaság mérnökei petróleum után kutattak. Kutatás közben sziklát robbantottak nitroglicerinnel. A nitroglicerint szállító autóba villám csapott. Robbanás keletkezett, amely az autón ülő hét embert darabokra szaggatta és testrészeit több száz méterre dobta.

Elkapta a malom kereke. Gothár András gyimesközéploki fűrésztelep tulajdonos megcsúszott és ráesett a hajtókerékre. Súlyos sebeivel kórházba szállították.

Nagy vihar pusztított a koreai partvidéken. Keletázsiaiában, a koreai partvidéken nagy vihar volt. A viharban 200 halászbárka sülyedt el. Ötszáz halászpustult a tengerbe

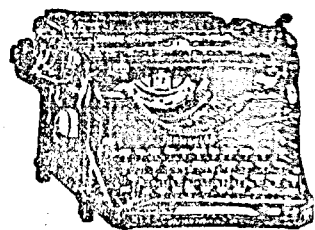
Nem hagyta jóvá a bíróságtanító törvénytelen büntetés. Tomorzán, csiksomlyói általános iskolai tanító kisebb iskolai bálytalanságokért a járási bíróságnál jelentette fel a szabálytalanságát és kérte az általa kirótt büntetések megerősítését. A bíróság a jogtalan kérésre utasította és így megszűnt a csiksomlyón a szülői zaklatás.

Szerencsétlenség történt kézdíszentléleki erdőn. Földes Ferenc, szentléleki szabadságharcos katonát döntött az erdőben a fadöntés közben egy fa töréséből és összetörte hátgerincét. Éves veszélyes állapotban szállították a kézdívsárhelyi kórházba.

Sarkady Miklós verses kötet. Sarkady N. M. Miklós verses kötetét kiszegza világháborus éveit költeményekben gyűjtötte meg. Költeményes füzet ára 10 lej. Megrendelhető a Könyvkiadóhivatala útján. A kötet mai számában közölt írtást Észak-Uralban, Statuuszrosában írta.

Író gépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona író gépek árában kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellyel. Speciális javítóműhely és összes rendszerű gépek részletei. Használt írógépéből nagy raktár.

Körmendy Mihály

CLUJ-KOLOZSVAR
Strada Regina Maria, volt Deák Ferenc u. 25. szám. Telefon 25.

Védjük a hasznos madarakat!

A hasznos madarak kotlási és költési ideje most van. Igaz, hogy a gazdálkodó ember nagyon el van foglalva, mert sokféle mező munkája gyűl össze ilyenkor. Kapálni, kaszálni kell s emellett még az a gond is sújtja a gazdát, hogy vetései a szárazság miatt sokat szenvednek. Mégis jó lesz, ha a gazdák egy kis figyelmet szentelnek a madárvédelemnek. Sajnos ma még nagyon kevés gazda teszi meg azt, hogy védje a hasznos madarakat. Nemcsak a gyermekek, hanem még a felnőttek is kiszedik a madárfészkeket s ha a buzát gyomláló gazda fűrj fészket talál, a tojásokat hazaviszi gyermekeinek, hogy azok játékszerűen használják.

Igy kap aztán kedvet a gyermek a fészkekrablásra. A gazda, aki nem védi a madarakat, elfelejti, hogy a hasznos madarakat a törvény védi és hogy a madarak senkinek sem tulajdonai, hanem minden ember közkinését képezik. A hasznos madarak, különösen az éneklő madarak, nagy hasznot hajtanak a gazdáknak. Csaknem az összes éneklő madarak tápláléka a kártevő bogárságból telik ki. A bogarakat üldözik és pusztítják a madarak olyan mértékben, hogy azt semmiféle más eszközzel elérni nem lehet. Hogy a bogarak milyen károsak lehetnek erdőn, mezőn és a gyümölcsösben, az mindenki előtt általánosan

ismeretes. De hogy állatállományunkban is milyen óriási kárt tudnak tenni, legjobban igazolja a kolumbácsi legyek kártevése.

Nem szabad tehát a hasznos madarakat üldözni, pusztítani, kinozni és játékszerűen felhasználni. Erkölesileg is elítélendő, hogy ezzel fizessünk a madarak hasznos munkájáért. A jótettért jótettel kell fizetni. Szünjön meg a madarak üldözése, ha fészket látunk hagyjuk békében a tojásain kotló madárkát, vagy ha kell védelmezzük meg az üldözött madarat.

Minden szülőnek kötelessége gyermekeire vigyázni, hogy ne vállaljon madárpusztítóvá és fészkekrablóvá. Az iskolákban a tanítás most megszűnt és a gyermekek unalmukban is folytatják ezt a káros foglalkozást. Neveljük és oktassuk gyermekeinket, hogyha fészket látnak ne rabolják ki, ha pedig madár kerül eléjük, ne ragadjanak mindjárt követ. A felnőttek járjanak elől jó példával a madarak védelmében és ragadjanak meg minden módot a hasznos madarak szaporodásának előmozdítására. Még a legkisebb éneklő madár is több ezer kártékony bogarat pusztít el évente. Ha tehát védjük a hasznos madarakat, ezzel nagy mértékben hozzájárulunk a mai nehéz gazdasági viszonyok enyhítéséhez.

Mezőszentmihály,

Halabory Ernő.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a,

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Bulgáriában is nagy kárt szenvednek a kolumbácsi legyek. Bulgáriának a Romániával határos részeit ellepték a kolumbácsilegyek rajai. A kolumbácsilegyek óriási károkat okoztak az állattartó gazdáknak. Minthogy Bulgáriában nagyon sok bivalyot tartanak, a kár felbecsülhetetlen. Mint közzöltük lapunkban, a kolumbácsilegyek csípésétől legnagyobb százalékban a bivalyok hullanak el. Bulgáriában pedig a bivaly a fő igavonó állat. Így a bolgár földművesek közül nagyon sokan maradtak igavonó állat nélkül.

Vizsgáljuk át a megeredt szemzések! A megeredt szemzések ismétellen átvizsgálandók és a kötözöháncsot a szemzessel ellentétes oldalon éles késsel végig átvágjuk, mert előfordul, hogy felületes és gyors munkánál a raffiagyűrű szorítása tovább tart és a fejlődő oltványt erősen bevágja. A kellő hosszúságn nemes hajtást biztosító csaphoz kell kötözni, nehogy a szél kitorlje, másrészt a helyes fejlődésének irányát is így biztosíthatjuk.

Tömeges halált okozott a növényvédőszer. Bukarest mellett Bolotesti községben nagyméretű szerencsétlenséget okozott egy növényvédelmi mérég. A lakosság a gyümölcsfákon levő tetvek ellen az ugynevezett párisi zöld festéket használta. Az irtószerből a gyümölcsfák alatt levő zöldsegekre is használtak földi bolhák ellen. A lakosság evett a mérgezett gyümölesből és zöldségből. A gondatlanságnak súlyos következményei lettek. Sokan megbetegedtek a mérgezett eledeltől és a betegek közül lizenóten meghaltak. A szomorú eset példa arra, hogy csak megbízható helyről vásároljunk irtószereket!

Minden okos kisgazdát érdekelnek az olcsón megszerezhető és megbízható

haszon és fajbaromfi tenyésztési cikkek és felszerelések:

Keltetőgép, Múanya, Vervizsgált faj-tenyészállatok, Tenyész és Keltőtojások minden fajban, Műtákmánytáplisztek, Baromfi- és Keltőtojások elleni szérumok, Fertőtlenítő szerek, Szétszedhető baromfiólak, Mintatelepek, tervrajzok, Gyümölcsfákat pusztító rovarok elleni védőszer, Oltvány-Kötszerek, Fertőtlenítő és Permetezőgépek és minden gazdasági ágat felölő cikkek. Kérien ingyen árjegyzéket!

B. ADORJÁN JENŐ CLUJ-KOLOZSVÁR,
Calea Moşilor 87. - Telefon: 11-68. - Válaszbélyeg mellékelendő.

Emelkedik a gabona ára. A szárazság következtében rosszak a termés kilátások. A buza, rozs, árpa és zab ára átlag 25—50 százalékkal emelkedett.

Milyenek a termés kilátások?

A hivatalos jelentések a romániai termés kilátásokról a következőket mondják:

A búzavetések negyedrésze teljesen megsemmisült, háromnegyed részen pedig csak féltermés lesz.

Az árpa vetések aránylag a legkevesebbet szenvedtek.

A zabvetések csaknem teljesen megsemmisültek.

A rozs aratás kilátásai nagyon gyengék.

A kukorica most kél. Egyes helyeken, ahol ritkán kikelt, már megkapálták. A kukorica termés sorsa a nyári és őszi időjárástól függ.

Olesul Szilágymegyében a jószág.

A külföldi kivitel elmaradása és a belföldi kereslet csökkenése miatt Szilágymegyében az állatárak nagyon meglestek. A kövér disznó ára élősúlyban kilónként 12—14 lejre esett vissza. Szarvasmarha 12—13, borjú 5—8, bányász 6 lej kilónként élősúlyban.

Amerikában csaknem teljesen megsemmisült a termés. Az északamerikai jelentések szerint a gabonatermésnek több mint háromnegyed része megsemmisült. A nagy szárazság következtében a buza termés csaknem teljesen elveszettnek tekinthető. Egyéb terményekben is óriási kár mutatkozik.

Mézárak Kolozsváron. Az ideai mézárak előreláthatólag magasak lesznek, mert a nagy szárazságban a virágokban nem volt nektár és a méhek a legtöbb helyen a saját szükségüket is alig tudták behordani. A kínálat már megkezdődött. A méhészek 35 lejt kérnek a mézért kg.-ként nagyban. A kereskedők csak a tavalyi tavaszi alacsony árakon indulnak és 26—28 lejt ígérnek. Ilyen áron azonban nem lehet mézet eladni. Ma a tavalyi méz ára kiesinyben 42—46 lej között váltakozik kg.-ként. A méhviasz árak minőség szerint 70—90 lej között mozognak. A mülép ára kg.-ként 130—160 lej.

MÜLÉP

szép vékony lapok liszt, viaszból készítve 1 kg. 160 leu. Salakmentes viasz átdolgozok 25% levonással. vagy 35 leu ráfizetéssel. Tiszta viaszt veszek, mintát áránlaltal kérek.

TÓTH ISTVÁN méhészele
Cluj-Ko ovezsár, Str. Dorobanilor (r. Hovárd-a) 74.
Postai csomagolás díjtalan.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A munka értelme.

Egy fiatal, református lelkész, Czirják János magyargyerőmonostori lelkész, e címen megírt szép értekezésével nem régen doktori diplomát szerzett a bonni német egyetemről. Az erdélyi magyar lélekútkeresésének akaratlanul is fellobbanó megvilágítását látom abban a tényben, hogy egy ifjú ember ma a munka értelmének, jelentőségének, áldásának végső titkait igyekszik megvilágítani a tudományos kutatás és elmélyedés útján. A szerző könyvének bevezetésében arra hivatkozik, hogy ismeretei szerint a német népet igazán nagygyá, sok külső és belső nehézségen mindig győzedelmeskedővé komoly munkaszeretete tette és ezért épen a német tudományos utmutatás alapján akart a saját kisiny, de munkaszerető népe számára is feleletet keresni arra a kérdésre, hogy mi a munka lényege, miért és mi végből kell dolgoznia az embernek, hogy miben áll a munka erkölcsi jellemének valósága, hogyan lesz a munka a felelősségérzésnek, a másokon való segítségnek, a bensős szabadságnak, a legtisztább örömmek forrása és eszköze és hogy végül is miben lehet megtalálni a munkának isteni célját és rendeltetését?

A szép és okos értekezés, amely mind e kérdésekkel széles és alapos irodalom felhasználásával tanulságosan foglalkozik, német nyelven már meg is jelent, de bővített kiadásban nemsokára magyar nyelven is meg fog jelenni. Ez igénytelen sorokkal mi azonban arra kívántunk reámutatni, hogy valóban a jövőnek helyes útját hirdeti a szerző, amikor az alkotó, munkát szerető lelkeletben keresi egyesek és népek felemelkedésének titkát. A mai idők nehézségeinek akadályain csak egy olyan nemzedék tud győzedelmesen keresztül haladni, amelyek megfelelő anyagi sikerek nélkül is örömet, lelki felemelést, megnyugvást tud találni magában a munkás, tevékeny életben, mert úgy érzi, hogy az élet végső céljait megközelíteni igyekvő ember számára erőinek szabad és boldog kibontakozása, a munka rendje és fegyelme, felelőssége és áldása jelenti a legtisztább örömmeknek forrását s ez adja meg életének elveszithetetlen jelentőségét.

Mi egyetértünk abban szerzővel, hogy a mi magyar népiünk is munkaszerető nép. Nem szabad azonban eltagadnunk, hogy mégis a mi körünkben hangzott föl a köllőnek szemrehányása a Pató Pálok semmittevése ellen. Ő írta le többek közt e sorokat: „Enni inni jól tudok, Én magyar nemes vagyok.“ Ő rajzolta meg nemzetlétadalmunkból azt az alakot, amelyet az az em-

ber képvisel, aki nem ír, nem olvas, elpipázza az életet és elsodródik az élet áradatában. Ha kivesszöben van is már csaknem teljesen ez az ember sorainkból, mégis azzal a jelenséggel még mindig találkozunk, hogy különösen a magyar tanult ifjúság irtozik az egyszerűbb életpályától és a keményebb munkától és különösen a mostani időkben épen emiatt helyzete reménytelenül kétségbeesetté válik, mert épen az általa eddig könnyebben megtalált életlehetőségek utjai zárulnak el előle. Népiünk megújuló életerejének jelentkezését látom abban, hogy ma már az ifjúság számolni kíván a valósággal és a munkát kemény kézzel megragadó, tevékeny küzdelemben keresi jövőndő haladásának és érvényesülésének lehetőségeit.

Nem véletlen dolog, hogy a magyar lélek célt kereső töprengésében akaratlanul is mindig azokra az igazságokra döbben reá napjainkban is, melyeket a legnagyobb magyarnak, Széchenyinek, népét forron szerető lelke hirdetett öntudatos bölcsességgel és lelkesedéssel. Ő írta le ezt a mondatot is: „Ha az örömmek minden iskolája tárva áll már előttünk, férfikorunkban szívünk ösztöneit semmi egyéb nem elégitheti ki, mint az emberiség hasznára s boldogságára irányuló munkálkodás. Kérdem — írja Széchenyi ugyanabban a könyvben, amelyből az előbbi mondatot idéztük — mindegyikét azoknak, kik az emberiség javára már valamit teremtettek, nagy gazdákon, atyákon, művészekon, mesterség üzőkön stb. keresztül a legszegényebb napszámosig: nem érzett é mindegyikünk valami könnyen ki nem magyarázható kellemes érzést abban az időszakban vagy pillanatban, midőn valaminek esz közlésén jó sikerrel munkálkodott? Ugy látszik, hogy ez a kellemes érzés a halhatatlanok országából ered“.

A lendülő életnek meleg árama csapott fel az idézett könyv lapjairól is s úgy éreztem, hogy a fellobbanó munkakedv lelkesítő árama fogja a mi ifjúságunkat nehézségeken, küzdelmekon keresztül is egy megújuló jövőndő útjára vezetni.

Szép az élet — úgy mondja az álom.

Kötelesség ébren úgy találom. — hirdette a magyar köllő.

Ez a könyv is azt jelzi, hogy ifjúságunk felébredt a csüggeteg, révedező álmodozásból és friss erővel indult el a boldog kötelességteljesítés útján népe szolgálatára. Ez a könyv is arról beszél, hogy élünk és élni akarunk.

Művelődés

HONVÁGY,

Az Uralhegy telejéről
Szemlélem a zord tájképet.
Rég nem látott édes hazám,
Vajjon látlak-e még téged?

Körülöttem hóvihar zúg,
De szívemben felsír a nyár
Egy kis falu, mályvás ablak,
Szép lány, ki a búcsura vár.

Meghatottan könnyező, jó
Öreg szülők áldó szava...
Viszontláthatom-e őket?
Kínoz a vágy: hazal! hazal!

Vadidegen nekem e táj
A szamojed síkság fölött.
Mért ordítsz, átkos jégvihar?
Falum emlékét, megöled!

Kozsók szőrében rejtem el.
Jégszegekverte arcomat.
Nem, nem fogsz megfagyasztani!
Mert fűt a vágy, az akaral.

Érzem: haza megyek innen!
Hív, vár a szülőföld röge,
Meleg vágyam legyőz téged:
Északpokol jég-ördöge.

Sarkady Miklós,
Gencs.

Történetek.

1. A zsugori.

A zsugori rengeteg aranyat gyűjtött össze s elásta azt kertjében egy fa tövében. Kinesét aztán mindennap elment megnézni. Végül is az egyik munkásának feltűnt, mit keres az öreg olyan gyakran azon a helyen. Odament, fölfedezte az aranyat és ellopja.

Mikor a zsugori megint a kinesét ment nézni s annak hiült helyét találta, majdnem szörnyethalt dühében és bánatában. A baját tépte és hangosan jajveszékelt.

Az egyik szomszéd, ki a sirást hallotta, így szólt a zsugorihoz:

— Ugyan ne siránkozzál! Fogj egy követ és tedd a gödörbe. Egészen egyre mész vele. Míg az aranyad volt ott, nem vetted hasznát, de mások sem. Ha csak egy szegénynek a könnyét felszárítottad volna vele, én is sajnálnám a kinesedet. A szived való abba a gödörbe, mert köből van.

A zsugori elfojtotta a könnyeit és beszaladt a házába.

2. A balta.

Egy szegény favágó munkaközben baltáját a vízbe ejtette. Szomorúan búslakodott utána, mert nem tudott dolgozni tovább s a gyermekei kenyér nélkül maradtak volna.

Ahogy a víz partján bánkódott, megjelent előtte egy vizitündér és kérdezte:

— Miért búsulsz, te szegény ember!

A favágó elmesélte a baját.

A vizitündér erre a víz alá bukott s onnan egy aranybaltát hozott fel.

— Ez-e a te baltád, szegény ember!

A favágó azt felelte:

— Nem ez az én baltám.

Aztán megint a víz alá bukott a tündér s egy ezüstbaltát hozott fel.

— Ez-e a te baltád, te szegény ember!

A favágó ismét azt felelte:

— Nem ez az én baltám.

A tündér ekkor az igazi baltát hozta fel. Mikor azt meglátta a favágó, már előrelépett:

— Ez az én baltám! Ez az én baltám!

A tündér átadta neki a baltát s ő vidám dalolással munkához látott.

A tündérnek nagyon megtetszett az igazlelkű, dolgozni szerető, szegény ember és nekiadta az aranybaltát is, meg az ezüstöt is.

Mikor a favágó hazaért, otthon elmesélte, mi történt vele. Még a baltákat is megmutatta.

A kapzsi szomszédja, ki a történetül értesült, rögtön elhatározta, hogy ő is szerencsét próbál.

Elment a mély vízhez és beledobta a baltáját. Aztán leült a partra és keservesen kezdett sirdogálni.

Neki is megjelent a vizitündér és megkérdezte tőle, mi baja.

Mikor megtudta, hozott fel neki egy aranybaltát.

— Ez-e a te baltád, szegény ember?
 — Ez, ez! Hála Isten, csakhogy meg-
 került! — örvendezett a kapzsi, álnok szom-
 széd.

A vizitündér azonban így szólt hozzá:
 — Nem mondasz igazat. Ez a balta nem
 a tied. A tied a víz fenekén van. Azt hiszed,
 a hazugságod aranybaltához juttat?

Ezzel a tündér a víz alá merült, a favágó
 pedig üres kézzel ment haza, mert a saját
 baltája is odaveszett

3. Péter.

Péternek, aki különben ötletes és vidám
 fickó volt, az volt a legfőbb szórakozása,
 hogy az embereket oktalanul megijessze.

Száz meg száz csinyt kieszelt már, ami-
 rel másokat bosszanthatott.

Ha a társai vidáman játszottak valahol,
 ekiáltotta:

— Jön a veszett kutya!

Mire a megrettent gyermekcsereg riadtan
 menekült szét, Péter pedig jót kacagott.

Máskor cseresznyével kente be az arcát
 és bögve roliant be az édesanyjához:

— Jaj, bevágtam az arcomat!

Édesanyja ijedten szaladt hozzá és ag-
 gódva mosta le az arcát, mialatt a csinytevő
 Péter huncutul nevetett.

Megtette azt is gyakran, hogy az utcán
 összecsett és kétségbeesetten kezdett ordítani:

— Jaj, végen van! Meghalok! Vigyenek
 haza...

Az emberek részvétellel állották körül és
 szívesen kérdezték:

— Mi bajod, édes fiam?

Péter erre felugrott és kinevette a hiszé-
 keny embereket.

Végre is ráeszméltek az emberek a Péter
 haszontalanságaira és többé nem mentek ki a
 házaikból, akárhogy orditózott is a csinytevő
 Péter.

Egyik nap megint az utcán csatangolt a
 haszontalan Péter és ismét azon törte a fejét,
 miféle huncutságot eszelhetne ki. Akkor látta,
 hogy egy hatalmas kutya kullog egykedvűen
 az utca másik oldalán.

Péternek sem kellett több. Rögtön elha-
 tározta, hogy a kutyát fogja ingerelni. Ennél,
 persze, mi sem könnyebb. Kövel hajigálta,
 ugatott rá, végül bottal fenyegette. A nagy
 kutya egy darabig csak türte a Péter inger-
 léseit, végül morogva vicsoritotta hátra a
 fogait és szaladni kezdett.

Péter utána, hogy a bottal rásujtsón.

No, ezt a tréfát a kutya már nem volf
 hajlandó eltűrni. Morogva, dühösen vissza-
 fordult, ráugrott Péterre és egy pillanat alatt
 a földre terítette.

Kiabált is Péter a földön, ahogy száján
 kifért:

— Segítség! Segítség! Széttép a kutya!

De bizony senki sem jött segítségére.
 Mindenki azt gondolta, megint gonoszskodik a
 rosszszóztó.

Végre is egy ember tévedt véletlenül
 arra, az mentette ki őt a kutya agyarái közül.

A fájdalom és ijedtség beteggé tették
 Pétert. Soká nyomta az ágyat.

De betegségéből mégis haszna lett, mert
 feltette magában, hogy többé nem szed rá
 senkit. Segítségül pedig csak akkor hívja az
 embereket, ha valóban szükséges lesz.

Érdekes Adatok

Mit hoznak a napfoltok? A
 száraz időjárást sok tudós az-
 tal magyarázza, hogy a Napon
 minisnek napfoltok. A Nap
 tevékenységének főjellemei
 az a napfoltok. Amikor
 napfoltok jelennek meg a Nap ar-
 cán, a Nap belsejében kü-
 lönböző változások történnek.
 Ezek a változások befolyással
 vannak a Föld időjárására. Bi-

zonyos, hogy tavaly őszől
 kezdve, mostanig alig lehetett
 foltokat látni a Napon. Néhány
 hét óta azonban a Nap szeplöt-
 len ábrázatán mind több és
 több sötét folt jelenik meg. A
 megjelent foltokkal kapcsolat-
 ban remélik a tudósok, hogy
 Földünk légkörében megváltoz-
 nak a villamossági viszonyok
 és emiatt aztán az idő-
 járás esősre fordul. Azt is jósol-
 gatják, hogy a napfoltok követ-
 keztében zivatarok, viharok,
 földrengések és más természeli
 szerencsétlenségek fognak pusztu-
 lítani. Amerikai tudósok állítá-
 sai szerint az emberek ideg-
 rendszerére és kedélyállapotára
 is nagy hatással vannak a Na-
 pon megjelenő foltok. A nap-
 foltok megjelenése különben
 máris változást hozott az idő-
 járásban. A kánikulai hőség és
 szárazság véget ért. Mint hire-
 ink között olvasható, egész Er-
 dély területén hóven esett az
 eső. Megjósolhatjuk, hogy ju-

nius hónap valószínűleg nem lesz olyan száraz, mint május hónap volt. A tudományos feljegyzések szerint ugyanis Erdélyben június hónap szokott a legesősebb lenni. Azt is megállapították, hogy a Székelyföldön a nyári hónapok alatt rendszeren az egész évi csapadék fele szokott lehullani.

Hány élő csira van egy kiló földben?

A talaj termőképessége nem csak a talaj tápanyag tartalmától függ, hanem attól is, hogy van-e elegendő élő szervezet a talajban? A vizsgálatok alapján megállapították, hogy egy kiló jól trágyázott földben 80 ezer millió baktérium van. Ezek a baktériumok közreműködnek a talaj tápsóinak feltárásában. A trágyázatlan föld sokkal kevesebb élőszervezetet tartalmaz. Ezekből az adatokból láthatjuk azt is, hogy milyen nagy veszedelem fenyegeti az embert, ha megszűnt részére föld kerül. Különösen a merevgöres csirái fordulnak elő nagy számban a trágyázott földben. Főképpen a lótrágyás föld veszedelmes ebből a nézőpontból. Vigyázzunk tehát, hogy sebes kezünkre, vagy lábunkra ne jusson föld!

Az már más...

Fogorvoshoz érkezik egy utas és így szól:

— Csak ne habozzék doktor úr! Három zápfog, három gyökér, kivéle. Semmi érzéstelenítési

— Ez már beszéd, — feleli az orvos — tessék helyet foglalni!

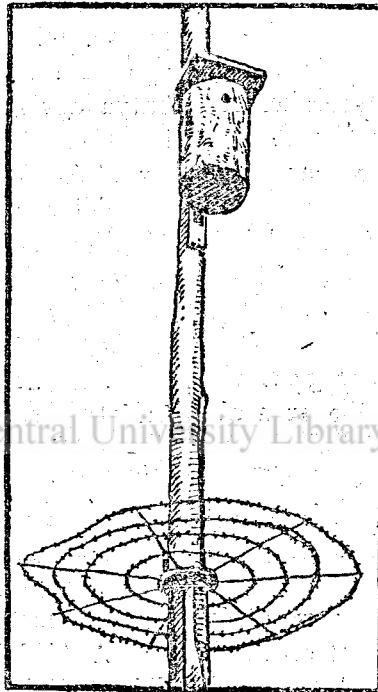
— Én? Hát ki beszél itt rólam. Künn vár az anyósom, rája érteltem.

A szerkesztőfeltelet

GYALLAY DOMOKOS

Tanuld meg!

Hogyan óvjuk meg a mesterséges fészekodvakat a macskák-tól? Több előfizetőnk-től kapunk panaszos levelet, hogy a Magyar Nép utmutatásai nyomán kihelyezett mesterséges fészekodvakból a macskák a jiasítást kiszedték. Bizonyos, hogy az okszerű madárvédelemnek legnagyobb ellenségei a macs-

kák. A macskát tehát csak szabad megtűrni, ahol rendszeresen ellátják étellel és nem kénytelenül arra, hogy kőborlás útján szerezzék meg táplálékát. Különbö a macskák ellen a fészekodvakat meg lehet védeni a fészekodvakat. Ezt még most is meg lehet tenni, mert a odulakó madarak közül a legelőbb kétszer költ egy évben. Így megfelelő védekezéssel a második költést biztosíthatjuk. A mellékelt kép alapján mindenki elkészítheti az egyszerű szerkezetet, amelyiknek segítségével a fészekodvakat megvédheti a macskák kártételétől.

Uj szer hangyák pusztítására
A sokféle szer mellett, amit hangyák irtására szoktak használni, újabban nagy sikerrel alkalmaznak a cukorral édesített kamillateát. A teát lehetőleg melegen öntsük kisebb edénybe és állítsuk a hangyajárás útjába. Az illat odacsalogtatja a hangyákat, belekóstolnak a teába. A kamilla hatóanyaga megöli a hangyákat. Kamilla teát minden patikában lehet vásárolni.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

K. R. A kettévágott citromot következésképpen lehet napokig is frissen eltartani. A citromvágási felületével lefelé kis tányérba tesszük, amelybe előzőleg ecetet öntöttünk. Az ecet nem engedi, hogy a citromvágási felülettől befelé romlás kezdjen. A citrom külső részét a hój nagyon jól megvédi, hogy csak a vágási felület szokott romlani. A citrom felhasználása alkalmával az ecetíze nem érzik.

V. I. Panaszodik, hogy utasításaink alapján mesterséges fészekodvakat helyezett el kerti fáin. A fészekodvakba költözték a cinegék, azonban a fészekodvakat elpusztították a macskák. — Erre vonatkoz-

mai „Tanuld meg” rovatunkban adunk tanácsot Önnek. Ha megfogadja, a cinegék második költését feltétlenül biztosítani tudja.

K. B.-né Mezőlelegd. (Nagyhegy.) Szőlőtermelőnek a bórát csak nagy tételben szabad eladnia. A literenkénti kimérés szigorúan tilos. Keressék fel a jegyzőt és érdeklődjének nála az erre vonatkozó rendeletek felől.

L. F. Olvassa V. I.-nek szóló tanácsadásunkat.

L. I. A boros palackok vagy más italos üvegek lepecsételését a következő olcsó anyaggal végezheti. Hig enyv oldathoz keverjen gipszet. Ha azt akarja, hogy vörös legyen a pecsét, tegyen a gipszhez angol vörös festéket.

G. L. Vadvizes, szikes földjén takarmányfüvet a következőképpen termelhet, hogy az a lónak és a szarvasmarhának megfelelő legyen. Ha a hely szikes, akkor elsősorban vigálmézpázsitot (Atropis distans) ajánlhatjuk, mert az birja legjobban a szikes, vizes helyeket és bár másodrendű takarmányfü, az állatok megesszik és nem ártalmas növény. Herefélék közül az ilyen helyre ajánlható az eperlőhere (Trifolium fragiferum), amely a herefélék közül szereti a gyengén sós szikes helyeket. Nagy terméseket ne várjon ettől a herétől, mert az törpe marad és inkább csak legelőre való. Ezenkívül igen jól állja a szikes földet a karcolt lóhere, (Trifolium striatum), valamint a sziki here. (Trifolium angulatum.) Ezeknek a magját nem könnyű beszerezni. Sós-szikes helyeken jól terem a becőskerep (Lotus siliquosus) és jó takarmányt ad. A herefélék közül ajánlható még a koreshere (Trifolium hybridum) és a szarvas kerep (Lotus corniculatus) mindkettő kitűnő takarmányt ad és nedves helyeken is jól megterem.

A baltacim már száraz és mezes talajt kíván s ha Önnek ilyen területe is van, akkor termelheti ezt is. A baltacim lapályos helyen, valamint hegyoldalon is jól megterem. Vetéséhez bankint kiszórva, vetve 100—150 kilogramm, sorba vetve pe-

díg 60—110 kilogramm vetőmag szükséges. A vetőmagot minden nagyobb magkereskedésben beszerezheti.

F. L. Ahhoz, hogy Ön gyógynövényeket gyűjtsön, az első feltétel az, hogy ismerje a gyűjtendő növényeket. Ha meg akarja ismerni a nálunk vadon termő gyógynövényeket, akkor szeresse meg kiadóhivatalunk utján Cserjéssy: „Szegény ember gazdasága” c. könyvet, amelynek ára 30 lej. Az összeg beküldése után azonnal elküldjük a könyvet.

T. K. Panaszkodik levelében, hogy tyukjai és csirkéi betegek. A leírásból megállapítottuk, hogy baromfiainak lábbaja van ugynevezett „meszes láb”, amit a rühátka okoz. — Ez a betegség éppen úgy mint minden rühesség, fölötte ragályos. Ha egy rühös tyuk bekerül az ólba,

az összes baromfiak megrühösödnek attól, mert a rühátka főleg éjjel élénken mozog és a beteg tyukokról könnyen áttérjed a baj az egészségesekre is. A meszeslábú tyukokat tehát gyógykezeleni kell. A gyógykezelés módja a következőkből áll: A meszeslábú tyuk lábait bekenjük zöld szappannal és ronggyal körül csavarjuk. A zöld szappan mérges s azért kell a bekenést lábat ronggyal jól körülcsavarni. Egy-két nap múlva leoldjuk a tyuk lábáról a rongyot és langyos vízben megfürösztjük, leáztatjuk és lekeféljük a varrat a lábról. A tyuk lábát azután perui balzsammal bekenjük, pár óra múlva langyos szappanos vízzel lekeféljük és vastag olajjal bekenjük. Lehet a betegség ellen szappanos petróleumos levét (petróleum emulziót) is használni

Székelyszólamunkok

Hátrálékos előfizetőink felszólítását a kitöltött postautalványokkal tovább folytatjuk s a Torda megyében levő összes hátrálékosainkat felszólítottuk. Megkezdettük az Udvarhely-megyében levő hátrálékosok részére is az utalványok kitöltését és elküldését. A felszólításokat, illetőleg postautalványokat a hátrálékos előfizető lapjához mellékeljük s az ott feltüntetett összeget az utalvány felhasználásával kell beküldeni.

Felszólítunk minden hátrálékosot, hogy ne halogassa a pénz beküldését, hanem igyekezzék rendezni tartozását, mert különösen a most kezdődő nyári időszakban jön be a legkevesebb pénz s ha az előfizetők nem látják be a mi helyzetünket s tartozásaikat nem fizetik ki, nincs honnan beszerezni a lap előállításához a szükséges pénzüsszeget. Lapunkat kizárólag az előfizetők pénzén tartjuk fenn, tehát minden hátrálékos előfizetőnek tudnia kell, hogy az ő pénze is hozzájárul a költségek fedezéséhez. Ha valaki nem tudná egy összegben beküldeni tartozását, fizesse ki annak felét most s 1—2 hónap múlva a

lőbbit. Ez így is nagy segítség részünkre s a hátrálékosnak sem lesz egyszerűen olyan nagy kiadása. Reméljük, hogy mindenki megszívlelti felhívásunkat s becsülettel tesz eleget fizetési kötelességének.

K. J. Kissolymos, L. I. Klopodia, Sz. A. Kisadorján, A. Gy. Szatmárgörbed, özv. K. B.-né Magyarandrásfalva, J. E. Tordatur, B. A. Gyalu, M. Zs. Székelyudvarhely, N. M. Mezőbergenye.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: A. M. Krasznaréce 300, O. A. Szilágynagyfalu 120, Sz. J.-né Magyarláros 150, P. J. Tevesvár 150, F. I. București 160, M. S. Torda 150, Sz. I.-né Homoródszentmárton 150, F. D. Székelycenterhésbet 150, S. J. Székelyudvarhely 150, S. L. Kőkös 150, B. I. Gyulafehérvár 150, Sz. P. Erdőhegy 150, Ö. A. Kisiratos 150, K. I. Bihar 150, G. J. Berettyószéplak 85, H. F. Székelyhid 155, P. M. Hosszafalu 150 lej.

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért.

Aki a

„MAGYAR NÉP”-et

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 10 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Eladó Avramesti-Szentábrahámon két hold gyümölcsös kertben 5 szobás családi ház melléképületekkel. Bővebbet László Istvánnál Atid-Etéd, jud. Odorheiu.

A néhai Szászné, Bene Ilonka által szerkesztett, általánosan kedvelt Szakácskönyvből néhány példány rendelkezésre áll. Beszerezhető 80 leies leszállított

árban (beleértve a portót is) Reghin-Szászrégenben (jud. Mures), magyarrégeni ref. lelkesi hivatalban

UJDONSÁG

Vásárhelyi János

Hóstiáti lakodalom.

Jelenetekben adja a cluj földészek régi magyar esküvői rendjét. Működvelői előadásra is alkalmas

A „Magyar Nép” könyvtárának 47-ik száma

15 lei beküldése ellenében portómentesen küldi a

„MINERVA” könyvkereskedés Cluj, Strada Regina Maria 1. sz.

Örök értékek — olcsó áron!

A teljes latin-magyar **Misszálé** a római misekönyv szerinti smét kapható a Minervánál

Egész vászonkötésben vörösmetszéssel —	208 — Lei
Egész vászonkötésben arany Metszéssel —	248 —
Finom bőrkötésben vörösmetszéssel —	398 —
Finom bőrkötésben arany Metszéssel —	448 —

A pénz előzetes beküldésénél portó nem számítunk.

Utánvételes küldésnél a portó 20 L.

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1 sz.

Megkezdődött a gyógynövény gyűjtés!

Még ma kérje
CSEJÉSI!

Szegény ember Gazdasága

című gyógynövénykönyvet

Küldjön be postautalványon 30 leu!

a **MINERVÁHOZ**
 Cluj-Kolozsvár Str. Regina Maria 1.
 és azonnal költségmentesen megkapja.

Erdély egyetlen mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutalványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

Ha sikert akar elérni,
 hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!